

Hva innebærer plikten til å drive eiendommens jordbruksareal

Dyrka og dyrkbar jord er en grunnleggende, men begrenset ressurs, som også er en viktig del av kulturlandskapet. Eieren av jordbruksareal har et viktig forvalteransvar i denne sammenheng.

Driveplikten er en personlig og varig plikt. Plikten bygger på at eieren har et ansvar for å forvalte arealressursene på en god måte i tråd med jordlovens formål. Plikten innebærer at jordbruksareal skal drives kontinuerlig, og plikten ivaretar ønsket om å sikre produksjon av mat samtidig som jordbruksarealets produksjonsegenskaper og kulturlandskapet blir ivaretatt. Aktiv drift kan også redusere risikoen for at arealene bygges ned. Driveplikten har en naturlig sammenheng med forbudet mot omdisponering av dyrka og dyrkbar jord i jordloven §

Eieren kan oppfylle driveplikten ved å drive jorda selv, eller ved å leie ut jorda. Er du eier av en eiendom med jordbruksareal, har du plikt til å sørge for at jorda drives i hele eiertiden. Driveplikten kan oppfylles ved at du selv driver arealet eller leier bort arealet som tilleggsjord til en annen landbrukseiendom for minimum ti år om gangen. Er du ny eier, må du innen ett år ta stilling til om du ønsker å drive arealet selv eller leie det bort.

Følgende vilkår må da oppfylles:

- avtalen må ha en varighet på minst 10 år om gangen
- avtalen må være skriftlig,
- avtalen må føre til driftsmessig gode løsninger.
- Leieavtalen må sendes til kommunen

Bestemmelsen er ikke til hinder for at eieren kan velge å drive deler av eiendommen selv. Eieren kan også velge å leie bort deler av arealet til én leietaker og en annen del til en annen leietaker. Dersom man leier bort til flere må alle avtalene fylle kravene.

Får du ikke leid ut jorda må du søke kommunen om fritak fra driveplikten.

For å få fritak for driveplikten, må du sende søknad til kommunen. Kommunen kan gi fritak for en viss tid eller varig. Det kan også stilles vilkår for fritaket. Kommunen vil bl.a legge vekt på hvor viktig det er å holde jordbruksarealet i hevd, arealets størrelse og avkastningsevne, og om det er bruk for jordbruksarealet som tilleggsjord i det området der eiendommen ligger.

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

Ta vare på matjorda Driveplikt og jordleie

Å holde jorda i hevd er viktig av flere årsaker. Dyrka og dyrkbar jord er en grunnleggende, men begrenset ressurs. Jorda er grunnlaget for matproduksjon, og er også en viktig del av kulturlandskapet. Eieren av jordbruksareal har et viktig forvalteransvar i denne sammenheng. Tilgang på nok areal i nærheten av gårdens driftssenter er viktig for bondens økonomi og dermed muligheten til å drive et lønnsomt landbruk.

Matvaresikkerhet - hvert dekar teller

Nok mat, trygg mat, kortreist og god mat blir en viktigere del av vår livskvalitet. Klimaendringer slik vi har sett i sommer, viser at det er viktig at vi holder jorda i hevd og kan produsere mat over hele landet. Vi har et langstrakt land, med ulikt klima. Ved å holde jorda i hevd over hele landet er det større sjanse for at vi kan hjelpe hverandre i kriseår.

Enklere hverdag og bedre økonomi for den enkelte bonde

Utviklinga i norsk landbruk har lenge gått mot større og mer effektive bruk. Mange bønder er nødt til å kjøre langt unna driftssenteret for å få tak i nok fôr, mens det kanskje finnes arealer i nærheten. I områder der mindre gårdsbruk ikke kan drives under dagens økonomiske forhold, er den dyrkbare marka en ressurs som tilleggsjord for gårdsbruk som drives i nærheten.

Levende bygder

Sterke fagmiljø lokalt er en forutsetning for videre utvikling av norsk landbruk. Man kan dra veksler på hverandres erfaringer og legge grunnlag for produksjon av ny kunnskap og utvikling av nye ideer. I utkantdistrikter er ofte bøndene og deres familie uerstattelige for å opprettholde bolyst og oppvekstmiljø i bygda. Et svakt jordvern kan i marginale områder føre til sosial, kulturell og økonomisk stagnasjon og fraflytting.

Opprettholde kulturlandskapet

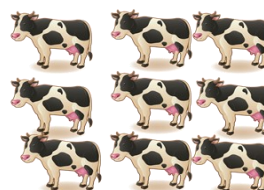
Aktiv landbruksdrift produserer og vedlikeholder et landskap som av mange betraktes som et verdifullt kulturlandskap. Jordbrukets kulturlandskap kan ses som et premiss for norsk identitet og for Norge som reisemål, både for norske og for utenlandske turister. Gjengroing på marginale arealer har negative konsekvenser for naturmangfold og endrer det tradisjonelle landskapsbildet.

Hvor kommer maten fra?

1 da gir ca 1,5 rundballe

375 liter melk pr dag

1 rundballe gir ca 750 kg fôr

18,75 porsjoner fôr pr dag

Melk til 4-5 personer for et helt år !

Jordvern for framtida

Dyrka og dyrkbar jord er en grunnleggende, men begrenset ressurs, som også er en viktig del av kulturlandskapet. Eieren av jordbruksareal har et viktig forvalteransvar i denne sammenheng.

Driveplikten er en personlig og varig plikt. Plikten bygger på at eieren har et ansvar for å forvalte arealressursene på en god måte i tråd med jordlovens formål. Plikten innebærer at jordbruksareal skal drives kontinuerlig, og plikten ivaretar ønsket om å sikre produksjon av mat samtidig som jordbruksarealets produksjonsegenskaper og kulturlandskapet blir ivaretatt. Aktiv drift kan også redusere risikoen for at arealene bygges ned. Driveplikten har en naturlig sammenheng med forbudet mot omdisponering av dyrka og dyrkbar jord i jordloven.